

Hiilineutraali Helsinki 2035

Tiivistelmä

Helsinki

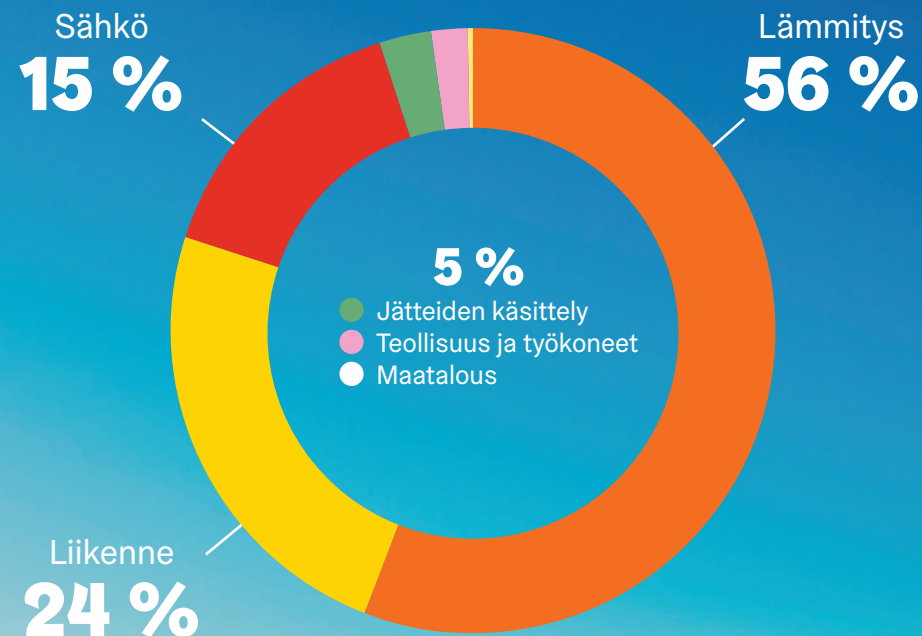
Helsinki hiilineutraaliksi

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 tavoitteena on hiilineutraali Helsinki vuoteen 2035 mennessä. Tällöin Helsingissä tapahtuva toiminta ei enää lämmitä ilmastoa. Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma kertoo, kuinka Helsinki pääsee päästövähennyksissä oikealle uralle.

Hiilineutraaliksi päästään vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä vähintään **80 %** vuodesta 1990. Jäljelle jäävä **20 %** kompensoidaan siten, että Helsinki huolehtii päästövähennysten toteutumisesta kaupungin ulkopuolella tai esimerkiksi hiilinieluja lisäämällä. Helsingin päästölaskelmissa huomioidaan Helsingin rajojen sisäpuolella syntyvät päästöt. Laskelmiin eivät sisälly Helsingin ulkopuolella syntyvät päästöt, kuten lentomat-kustaminen, muualla tuotettu ruoka tai muualla ostetut tavarat ja palvelut.

Jatkuvalla ilmastotyöllä on saavutettu jo paljon. Helsingin päästöt vuonna 2017 olivat **24 %** prosenttia pienemmät kuin vuonna 1990, vaikka asukasluku on kasvanut 150 000:llä. Helsingiläistä kohti laskettuna päästöt olivat noin **42 %** pienemmät. Jotta Helsingistä tulee hiilineutraali, päästöjä on kuitenkin vähennettävä entistä enemmän ja nopeammin. Hiilineutraali Helsinki syntyy helsingiläisten, kaupungin, yritysten ja organisaatioiden yhteistyöllä.

Helsingin kasvihuonekaasupäästöjen muodostuminen.

Yhteensä 2668 kt CO₂-ekv. (2017). Lähde: HSY, 2018.

Hiilineutraali Helsinki 2035

Hiilineutraali
Helsinki 2035 -toimenpide-
ohjelman yli 140 toimenpidettä

Helen Oy:n kehitysohjelma

Kaupunki ja Helen Oy luovat edellytykset hiilineutraalille Helsingille. Lisäksi tarvitaan toimenpiteitä kaupunkilaisilta, valtiolta, yrityksiltä ja muilta organisaatioilta.

Kuva: Jussi Hellsten, Helsingin aineistopankki

Kestäviä liikenne- ratkaisuja

Liikenteestä aiheutuu viidesosa Helsingin päästöistä. Helsingin kunnianhimoinen tavoite on vähentää liikenteen päästöjä **69 %** vuoden 2005 tasosta vuoteen 2035 mennessä. Suomen valtakunnallinen tavoite on **50 %**.

Tavoitteen saavuttamiseksi on keskeistä vähentää autolla kuljettuja kilometrejä ja valita vähäpäästöisiä kulkuvälineitä. Hiilineutraaliksi pääseminen edellyttää myös ajoneuvoteknologian kehitystä edelleen.

Toimenpiteitä ovat:

- Edistämme sähköautojen käyttöä mm. kasvattamalla latausverkostoa
- Vähennämme raskaan liikenteen päästöjä kalustovalinnoilla ja ympäristökriteereillä
- Vähennämme satamatoiminnan päästöjä
- Osallistumme ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmän jatkoselvitysten laadintaan
- Korotamme pysäköintimaksuja ja laajennamme pysäköintimaksuvyöhykkeitä
- Edistämme pyöräilyä ja kävelyä sekä joukkoliikenteen käyttöä
- Otamme käyttöön uusia liikkumispalveluja
- Lyhennämme matkoja tiiviillä kaupunki- ja liikennesuunnittelulla

Yli puolet

liikennepäästöistä tulee henkilöautoista

HSL:n tilaama
bussiliikenne siirtyy käyttämään
vain uusiutuvia polttoaineita
vuoteen 2020 mennessä

Kuva: Jussi Hellsten, Helsingin aineistopankki

Energia- tehokkaampia rakennuksia

Rakennusten lämmitys aiheuttaa yli puolet Helsingin päästöistä. Suurin päästövähennyspotentiaali piilee vanhojen rakennusten energiaremonteissa: esimerkiksi peruskorjauksen yhteydessä rakennus voidaan korjata aikaisempaa huomattavasti energiatehokkaammaksi. Rakennusten päästöjä voidaan vähentää **80 %**.

Koska vain pieni osa Helsingissä sijaitsevista rakennuksista on kaupungin omistuksessa, on tärkeää saada asukkaat ja organisaatiot mukaan päästövähennyksiin. Kaupungin omistamien rakennusten osuus koko Helsingin rakennuskannan päästövähennyspotentiaalista on **11 %**. Valtaosa päästöjä vähentävistä toimista on pitkällä aikavälillä taloudellisesti kannattavia rakennusten omistajille. Samalla ne usein parantavat asumisviihtyvyyttä.

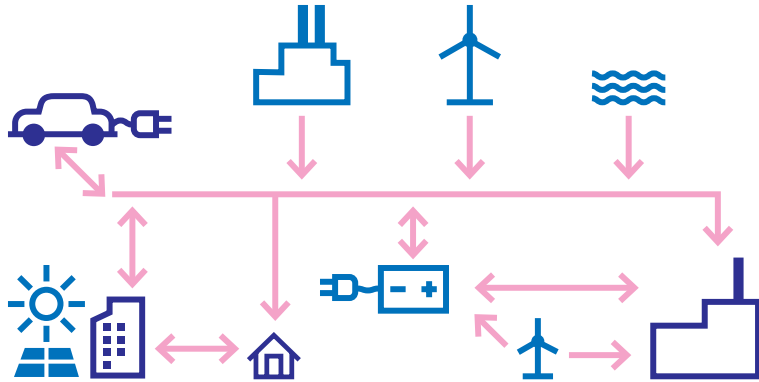
Toimenpiteitä ovat:

- Tuemme neuvonnalla helsinkiläisten energiaremontteja ja uusiutuvan energian lisäämistä
- Ohjaamme kaupunginosien suunnittelua yhä vahvemmin hiilineutraalisuuden mukaisesti
- Ohjaamme rakennusvalvonnassa energiatehokkaisiin ratkaisuihin sekä uusiutuvaan energiaan
- Parannamme energiatehokkuutta ja lisäämme uusiutuvan energian käyttöä kaupungin palvelu- ja asuinrakennuksissa
- Otamme huomioon rakentamisen koko hiilijalanjäljen ja edistämme puurakentamista
- Uusimme ulkovalaistuksen energiatehokkaaksi
- Teemme tilavarauksia päästöttömälle lämpö- ja tuulienergialle

Kuva: Tuomas Uusheimo, Helsingin aineistoparikki

Vuoteen
2035 mennessä
Helsinkiin valmistuu
noin **14 miljoonaa**
kerrosneliömetriä uusia
rakennuksia eli lähes
600 eduskuntatalon verran

Puhdasta energiantuotantoa

Tuottajien määrä lisääntyy huomattavasti ja energia liikkuu molempiin suuntiin. (Kuva: Helen Oy)

Kaupungin omistaman energiayhtiö Helen Oy:n kehitysohjelma vastaa energiatuotannon päästövähennyksistä. Helen Oy:n toimenpiteet vähentävät helsinkiläisten kaukolämmön päästöjä **74 %** vuoteen 2035.

Sähköntuotannon päästöjen vähentäminen vaikuttaa koko valtakunnan päästöihin. Tavoitteena on kivihiilen käytön lopettaminen kokonaan viimeistään 2030-luvun aikana. Hanasaaren kivihiililaitos suljetaan vuonna 2024.

Toimenpiteitä ovat:

- Korvaamme fossiilisia polttoaineita rakentamalla uusiutuvalla energialla toimivia lämpölaitoksia
- Hyödynnämme hukkalämpöä
- Otamme käyttöön lämpöpumppuja
- Hyödynnämme lämmön ja sähkön kysyntäjoustoa
- Siirrymme sähköntuotannossa tuuli- ja aurinkoenergiaan
- Käytämme sähkövarastoja
- Sovellamme tulevaisuuden energiaratkaisuja

Kohti älykästä ja puhdasta taloutta

Kaupungin hankintojen arvo vuosittain
2 mrd €,
josta rakentamista puolet

Hankinnat muodostavat yli **40 %** kaupungin menoista. Helsingin tavoitteena on vähentää omien hankintojensa päästöjä ympäristökriteerien avulla, esimerkiksi rakennusmateriaaleissa, ruokapalveluissa tai ICT-laitteissa. Lisäksi kaupunki luo alustoja ja mahdollisuuksia Smart & Clean -liiketoiminnan kehittämiseksi.

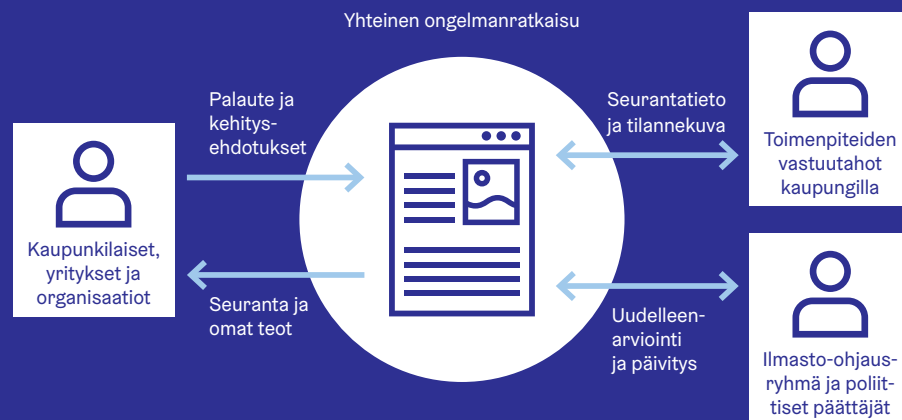
Toimenpiteitä ovat:

- Teemme ilmastoystävällisten tuotteiden ja palveluiden kehittämisen Helsingissä mahdollisimman helpoksi
- Kehitämme ilmastoystävällisiä ratkaisuja yhdessä yritysten ja kaupunkilaisten kanssa
- Uskallamme kokeilla uutta ja tehdä pilotteja, ja jaamme niistä saadut opit
- Kehitämme kaupungin hankintakriteerejä sellaisiksi, että ne kannustavat tarjoamaan ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita
- Otamme huomioon hankkimiemme tuotteiden ja palveluiden koko elinkaaren
- Edistämme jakamis- ja kiertotaloutta mm. kaupungin tilojen käytössä, kirjastoissa sekä ruokahuollossa
- Seuraamme hankintojamme ja raportoimme niistä entistä suunnitelmallisemmin
- Vahvistamme kaupunkilaisten, kaupungin työntekijöiden sekä poliitikkojen osaamista ilmastomuutos- ja kiertotalousasioissa

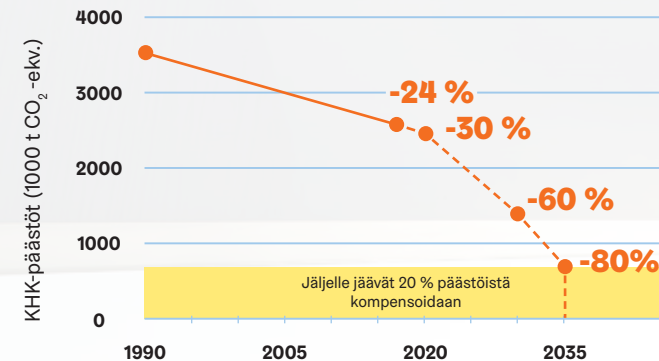
Avoin päätöksen- tekokäytäntö ohjaa toimeenpanoa

Toimenpideohjelma on valmisteltu yhdessä satojen asiantuntijoiden, kaupunkilaisten ja yritysten edustajien kanssa. Kuka tahansa on voinut seurata ja osallistua ohjelman laatimiseen Stadinilmasto.fi -sivustolla sekä useissa työpajoissa. Keskenäisiä asiakirjoja on voinut kommentoida ja kirjoittaa yhdessä muiden kanssa.

Sama avoimuusperiaate jatkuu toimeenpanovaiheessa. Toimenpiteiden käytännön toteutuminen voi vaihdella olosuhteiden muuttuessa, tiedon lisääntyessä ja tekniikan kehittyessä. Avoimen päätöksentekokäytännön periaatteiden noudattaminen myös toimeenpanovaiheessa mahdollistaa uusien näkökulmien ja uuden tiedon keräämisen. Stadinilmasto-sivuston kautta eri osapuolet löytävät toisensa ja voivat toimia yhteisten tavoitteiden eteen. Toimenpideohjelman etenemistä seurataan säännöllisesti. Kaupungille perustettava ilmasto-ohjausryhmä vastaa seurantatiedon sekä palautteen ja ideoiden hyödyntämisestä toimenpideohjelman päivittämisessä.

Kuva: Helsingin kaupunki, Avanto Insight, THL

Helsingin päästökehitys vuodesta 1990 ja ilmastotavoitteet tuleville vuosille. Päästöjen kehittyminen jatkossa tavoitteiden mukaisesti edellyttää, että Helen vähentää kaukolämmön ominaispäästöjä **74 %** (2015-2035).

Päästöt
-100%

80 % vähennämme Helsingissä
20 % kompensoimme

Kuva: Riku Pihlanto, Helsingin aineistopankki

Hiilineutraali Helsinki tehdään yhdessä!

www.stadinilmasto.fi

[#hiilineutraalihelsinki](https://twitter.com/hiilineutraalihelsinki)

Julkaistu: 8.10.2018

